

[Niels Westerby.]

har lidt under tabet af forsørger, det vil jo navnlig sige enker. Den konservative skitse omfatter kun de ældre medborgere, giver altså kun en forhøjelse af folkepensionen, men tager ikke invalidegruppen og dem, der har haft tab af forsørger, med. Det vil jeg mene er en svaghed; jeg vil mene, at en socialpolitisk indsats bør spænde over alle tre grupper.

Specielt om invaliderne vil jeg sige, at her er en særlig hårdt ramt gruppe, der både mister mulighederne for at sikre sig indkomst, men ved siden deraf også får den hårde skæbne at tabe sit gode helbred. Samfundet kan afbøde den økonomiske side af sagen, og samfundet kan for at hjælpe gøre, hvad det nu formår for ad lægelig og anden vej, ved revalidering osv., at afbøde invalidernes hårde skæbne. Men man kan aldrig komme til fuldt ud at side stille dem med andre mennesker; netop af den grund er der en særlig baggrund for at gøre noget for denne gruppe.

På samme måde er det med enkepension eller i det hele taget støtte til dem, der har mistet forsørger. Denne gruppe kommer også ud for noget ganske uventet, noget ganske hårdt, og der findes tusinder af eksempler på enlige mødre, der sidder med måske mange børn og frister en kummerlig tilværelse. Så vi vil i alt fald mene, at det er en alvorlig svaghed ved det konservative forslag, at det ikke tager invalidepensionstanken, med, og at man heller ikke har taget spørgsmålet om tab af forsørger, det; man plejer at kalde enkepension, med ind i billedet.

Det er vel i og for sig også en meget karakteristisk ting, at man kan sige, at der i vore dage er et større behov end tidligere for at sikre større tryghed for ældre medborgere. For blot få årtier siden plejede man at gøre en ældre medborgers forbrug op til i det væsentlige at omfatte tre kategorier. For det første bolig, for det andet føde, for det tredje klæder. Så var der naturligvis også en række andre, mindre behov, men det var de tre hovedposter. Man plejede at stille det sådan op, at behovet for føde faldt, når man blev ældre, man spiser ikke så meget; behovet for klæder faldt også, man slider ikke så

meget, og måske kunne endog behovet for bolig falde. Der var altså en klar nedadgående tendens i behovet for at sikre sig et godt udkomme, når man var ældre.

Men sådan er forholdet jo ikke længere i vore dage. I de ældres almindelige forbrugssammensætning indgår der en række poster, som denne gruppe i befolkningen ikke kendte tidligere. Man har som ældre i vore dage ofte både telefon og fjernsyn; man skal måske rejse for at besøge børn og venner og bekendte, man har måske et mindre køretøj, der indgår som et ganske almindeligt led i de ældres forbrug — altså en række faste ting, der ikke går ned, når man bliver ældre. Derfor er der et behov for også at se på at øge trykthedsgraden for vore ældre medborgere.

Det må jo så naturligvis sammenholdes med den modsatte side af sagen. Hvis man overflytter en større del af nationalindkomsten til vore ældre medborgere, vil dette vanskeligt kunne ske, uden at der bliver en tilsvarende mindre forbrugsmulighed eller levestof for de aktive aldersklasser, som direkte befinder sig i produktionen. Hvis det er tilfældet, så må man jo altså se i øjnene, at netop de aktive aldersklasser også har et ganske særligt behov. Det er i den alder, man sætter bo, gifter sig, får børn eller, noget tidligere end det, får uddannelse og mange andre ting; man skal have en god start i livet og bygge en kommende tilværelse op. Man må yderligere passe på, at man ikke tilrettelægger tingene således, at man gennem beskatning til både stat og kommune, gennem andre skatter og derudover et ganske betydeligt bidrag til folkepension eller trykthedsbidrag på 7 eller 8 pct. kommer så højt op, at det lammer de aktive aldersklassers lyst til at bestille noget.

Hvis man sammenholder den foreliggende redegørelse fra socialministeren med de skatteskalaer, som regeringen har fremlagt, så skal man jo ikke særlig højt op i indtægt, ja, nærmest kun lidt op over 10.000 kr., før der tages henvend 40 pct. af hver 1.000 kr., som vedkommende borger tjener; hvis man sætter indkomsten op fra 10.000 kr. til 11.000 kr., vil man antagelig skulle aflevere henvend 4.000 kr. til alle disse former for skatter og bidrag. Hvis man